

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل : کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۴۵۱۷

۳ شنبه ۷ اسفند ماه ۱۳۳۵

سال سیزدهم

شماره مسلسل ۶۹

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۶۹

صورت مشروح مذاكرات مجلس روز پنجشنبه
دوم اسفند ماه ۱۳۳۵

فهرست مطالب

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) بیانات قبل از دستور - آقایان: خلعتبری - مهندس فروهر - عمیدی نوری (ضمن پیشنهادی طی ماده ۱۹۲ آئین نامه تقدیم نمودند) و قنات آبادی
- ۳) بقیه مذاکره در لایحه اجازه پرداخت اضافات و ترفیعات تا آخر سال ۳۴ کارمندان و ارجاع به مجلس سنا
- ۴) اخذ رای و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع با اجازه پرداخت حمل گندم اهدائی دولت آمریکا
- ۵) طرح گزارش شور دوم کمیسیون نظام راجع باصلاح ماده ۶ قانون ترفیعات ارتش و تصویب آن
- ۶) طرح گزارش کمیسیون بهداری راجع با واگذاری امور بهداری ب مردم
- ۷) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس یک ساعت و ۵ دقیقه بیش از ظهر ریاست آقای امان الله اردلان (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - اسامی غائبین جلسه پیش قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)
غائبین با اجازه - آقایان: دکتر طاهری اورنگ - سالار بهزادی - مرتضی حکمت - قرشی - ساکینیان - قراگزلو - کشکولی - تیمورتاش - ابتهاج - تجدد - صادق بوشهری - ذوالفقاری - برومند - معین زاده - دکتر فریدون پیرنیا - هرب شیپانی - سنندجی - دکتر فریدون افشار - دادگر - موسوی - باقر بوشهری

شادمان

غائبین بی اجازه - آقایان : اریه - امید سالار - آقایان - بوربور - دیر آمدگان و زود رفتگان با اجازه - آقایان : امامی خوئی - پرفسور اعلم - ثقة الاسلامی - دکتر سعید حکمت - دکتر هدایتی - مسعودی - دولت شاهی - خزیمه علم - دکتر دادفر - مهندس فروغی - مهندس اردبیلی - دکتر ضیائی - مجید ابراهیمی - نایب رئیس - نسبت بصورت مجلس

اعتراضی نیست؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس تصویب میشود.
۳- بیانات قبل از دستور
آقایان: خلعتبری - مهندس فروهر - عمیدی نوری
ضمن پیشنهادی طی ماده ۱۹۲ آئین نامه تقدیم نمودند، و قنات آبادی
نایب رئیس - نطق قبل از دستور شروع میشود. آقای خلعتبری

ارسال خلعتبری آقایان نمایندگان محترم، بنده باوقت کمی که دارم میخواهم باختصار مطلبی را که در بوط است باساس زندگی عمومی کشور به عرض آقایان برسانم و آن این است که برای هر کشوری امروز برنامه های اقتصادی در درجه اول اهمیت است (صحیح است) ما که در مرحله سیاسی را گذرانیم اگر مرحله اقتصادی را نگذرانیم بشماطمینان می دهم که شکست خواهیم خورد برای اهمیت قضیه عرض میکنم، دو کشور را برای نمونه مثال میزنم، یکی کشور اتحاد جماهیر شوروی است که در مسأله اقتصاد آنقدر اهمیت می دهد که آن عده ای که تهیه برنامه های اقتصادی را می کنند معمولاً از نمایندگان جمهورها و ولایات و ایالات هفتصد نفر هستند، هفتصد نفر عضو اداری خیر، هفتصد نفر اشخاصی که در آن مؤسسه اظهار نظر می کنند اسم این مؤسسه کاس بلان است در فرانسه آقایان شورای عالی اقتصادی توجه بفرمائید از چه اشخاصی است، ۴۵ نفر از طرف اتحادیه کارگران و مؤسسات اقتصادی و مهندسی، ۲۰ نفر از طرف ارباب صنایع، ۱۰ نفر از طرف تجار، منجمه تجار کوچک، ۱۰۰ نفر از طرف اصناف، ۳۰ نفر از طرف اتحادیه کشاورزی، ۹ نفر از طرف شرکتهای تعاونی، ۱۰ نفر از طرف طبقات روشنفکر و متخصصین علوم و اقتصادیات، این را توجه بفرمائید اینها اشخاصی هستند که برنامه های اقتصادی کشور فرانسه را تهیه می کنند و اظهار نظر می کنند حالا مقایسه بفرمائید با ایران، با

کشور ما، مطابق تصویب نامه، شورای عالی اقتصادی ما مرکب است از وزیر دارائی، وزیر بازرگانی، وزیر صنایع، وزیر کشاورزی و وزیر کار، مدیر عامل سازمان برنامه، مدیر کل بانک ملی ایران (مهندس هدایت - هیات دولت) یعنی دولت از خود دولت مشورت می کند (خرازی - کاملاً اینکار غلط است) اگر مامی بینیم ممالک دیگر جلو میروند و در مسأله اقتصادی ترقی میکنند دلیلش این است (صحیح است) اما چرا برنامه های ما ناقص است و قانع کننده نیست برنامه های ما از دو رشته اتخاذ شده است دو منبع دارند، یکی اطلاعات خارجی ما است ده سال پیش عده ای از مهندسی و مشاورین خارجی بایران آمدند و برای ما برنامه هایی تهیه کردند، بنده احترام بعلم و صنعت و دانش میگذارم ولی برنامه هایی که خارجها برای ما تهیه میکنند ناقص است برای این که وقت کافی ندارند، آشنائی کامل با اشخاص ندارند و کاملاً تطبیق با احتیاجات و مقتضیات ما نمیکند (صحیح است) يك دليل خیلی کوچک بر ایتان عرض میکنم هفته گذشته يك نفر متخصص امریکائی در شورای عالی کشاورزی نطقی ایراد کرد از لحاظ کشاورزی که در عین حال جالب توجه بود يك نکته ای بنده در نطق او دیدم که اسباب تعجب شد و آن این بود که گفته بود ایران سالی دو هزار مهندس کشاورزی لازم دارد، حساب نکرد که اگر این حقوق بفرورونیری که ما به مهندسی میدهم و اگر ما بخواهیم حداقل حقوق بيك مهندس بدهیم باید دو هزار تومان حقوق بدهیم والا همه دستگاہهای دولتی را ترك میکنند و این آقا حساب نکرد که دو هزار مهندس کشاورزی حداقل

نایب رئیس - کلیات مطرح است آقای ارباب بفرمائید

مهندس ارباب - بنده با تجربه ای که آموخته ام در عمل اجرای این لایحه را با این کیفیت مفید نمیدانم جز این که وضع بهداشت مردم تا حدی از حدود مسئولیت وزارت بهداشت خارج میشود و وزارت مسئولیتهای دیگری را بر عهده میگیرد که شانه را از زیر بار مسئولیت در نواحی مختلف خالی کند و بنابراین مخالف هستم، الان ما تأسیساتی داریم از قبیل تأسیسات سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی، شیرو خودرشد سرخ و مؤسسات خیریه مشابه آن که در شهرستانها و نقاط دراز کمزیر بسیار مردم کمک میکنند و وزارت بهداشت بقول خودش فاقد وسایل کافی بود تا وظایفی را که به عهده دارد انجام دهد، یکی از وسایل مؤثری که در دست گرفت ترمیم حقوق پزشکان بود و قانونی که در همین مجلس تصویب رسید دیگر تاحدی وزارت بهداشت نمیتواند بهانه ای در دست داشته باشد و آن مسئولیتی که برای حفظ بهداشت عمومی تا اقصی نقاط کشور به عهده دارد از خود سلب نماید، اما این لایحه مسئولیت وزارت بهداشت را رالوث میکند و مست میکند چنانچه نظری این باشد که وزارت بهداشت منحل شود و وجود خارجی نداشته باشد و بودجه های مربوط مستقیماً از وزارت دارائی به همین کمیسیونهای که تعیین شده است حواله گردد و در وظایف حفظ بهداشت را خود به عهده بگیرند يك بعضی است والا با وجود وزارت بهداشت و با مسئولیتی که دارد و با اقداماتی که در خور آن مقام هست چنین لایحه ای که بتصویب برسد و اجرا بشود در دهه جای کشور مفید نخواهد بود و بنده در موارد آن لایحه اقتضا اظهار نظر خواهم کرد

نایب رئیس - آقای فضائلی بفرمائید

فضائلی - مادر جریان امور و اداره مملکت نباید در جهت افراط و تفریط باشیم يك وقت بوده است که سیاست های مفضل این مملکت و مشکلات اساسی و سیاسی را میخواستند که با دست مردم کوچک و بازار حل کنند البته آن غلط بود، اما مسائل عادی مربوط بر دم از قبیل کار امور شهر و شهرداری از قبیل کار امور بهداشت، یعنی چه جور خود را معالجه کنیم چگونه طبیب مراجعه کنیم چگونه پزشخانه های را دایر کنیم حتماً و مسلماً باید با نظارت مستقیم مردم حتی با مابقی آنها عملی شود، در همین حال نظارت عالی دولت که رهبری کند و کمک کند محفوظ بماند ما اگر واقعاً بخواهیم مشروعیت قوام و استحکام پیدا کند قدم اولش همین است که مردم را عادت بدیم در کارهای مستقیم خودشان در کارهایی که مستقیماً بشخص شخص و بر فرد آنها مربوط و مرتبط است دخالت داشته باشند تا در نتیجه این دخالت آنها بیشتر

بشود کمک بیشتر بکنند و در نتیجه کارها يك صورت صحیح تری پیدا بکنند، وقتی که ما نسبت باین امور کار و وظایف دولت را زیاد کنیم و بار دولت را سنگین کنیم تردید نکنید که همیشه دولت نسبت بکارهای اساسی وقت کم و فرصت کم خواهد داشت و نتیجه این خواهد شد که کارهای اساسی که منحصر از وظایف دولت است که بتصویب مجلس انجام میدهد آنها لنگ خواهد شد بنده در مأموریت های مختلفی که در ولایات داشتم احساس میکردم یعنی همه آقایان احساس میکردند و می دیدند و اکنون هم دست اندر کار هستند قطعاً يك آقایان نسبت بوضع بیمارستانها مستحضرند که از نظر کمی اعتبار و از نظر احتیاجات زیاد مردم طوری هست که کافی نیست برای اینکه جواب احتیاجات مردم را بدهند راه طبیعی این بود که گاهی از مردم کمک گرفته شود مردمی که از داخل آنجا خبر ندارند چه جور میتوانند کمک کنند؟ اما وقتی که مردم را در اینکار شریک گردید رئیس انجمن شهر را و ادار گردید در اینکار چند نفر از معتمدین شهر را وارد اینکار کردید آنها می آیند و می بینند که بودجه قدر است و احتیاجات مردم قدر است اگر چنانچه کمیکی از مردم برای کار خودشان باید گرفته بشود وقتی که خود آنها بدانند خواهند گرفت و وقتی که خودشان اقدام کنند این عمل هم بسیار بوجه است و هم نتیجه بسیار خوب میدهد و هم اینکه برای دولت و مأمورین دولت يك صحبت هائی پیش نخواهد آمد و بنظر بنده یکی از بهترین لواجه ای که دولت آورده است و نشان میدهد که صمیمانه می خواهد کاری بکند تا کارهایی که واقعاً بدست مردم است با نظر مردم انجام بگیرد بیکش همین است که باستی آن را در ردیف قانون انجمن های شهر گذاشت اما همان نظر و نگرانی که آقای ارباب اظهار کردند اگر وقت مقرر شده باشد يك جوابی برای آن با يك کلمه خود دولت در این لایحه منظور کرده است و آن کلمه بتدریج است این کلمه بتدریج معنیش این است که هر وقت دید که این آمادگی برای مردم مجلی هست و میتوان اقدام و اداره کنند و شهرداری معتمدین شهر هست دارای اشخاص با تجربه ای در این کار هست البته اقدام خواهند کرد اما اگر يك قصبه ای است که مردمش هنوز عادت بامور اداری ندارد البته اینکار را نخواهند کرد دیگر اینکه يك تبصره ای در آخر این ماده ذکر شده است که آن نظارت مستقیمی که وزارت بهداشت بموجب قانون صحبه مملکتی که قبلاً تدوین و تصویب شد در ادبهای خود محفوظ خواهد بود یعنی اینطور نیست که بکلی مسئولیت وزارت بهداشت در این کار گرفته بشود، به علاوه آقایان توجه

تاکتین برای بنده بفرستید اگر نفرستاد مرجع شکایت کجاست الان خودتان مواجه با این اشکالات نیستید؟ احتیاجات رفع می شود؟ صبح تا ظهر دنبال این کار نیستید؟ فضائلی - آقا می خواهند نظارت کنند) حالا اگر انجام نمی شود اقلام برویم و وزارت بهداشتی گوئیم چرا فلان کار انجام نیافته وزارت بهداشتی چون خودش را مسئول می داند در مقام اقدام بر می آید، فردا مسئولیتی ندارد، مامی خواهیم طبیب برای شهر انتخاب کنیم برایمان مقدور نیست، گاهی اگر توفیقی پیدا کنیم از لحاظ مسئولیت وزارت بهداشتی است که آنها مراجعه می کنیم و می گوئیم برای ما طبیب تهیه کنند، فردا مسئول اجرای این قانون در خاش بیچوجه نمیتواند طبیب پیدا کند، دارو پیدا کند، شاهر قدر (فضائلی - با آنها نیست) آقا مگر این سلب مسئولیت وزارت بهداشتی نیست؟ (حشمتی - آقا بهداشتی مسئولیت را قبول می کند) عرض شود که کاری را وقتی خواستند اقدام کنند و مسئولیت را بعهده مردم گذاشتند بایستی تمام مقدمات لازم برای این کار فراهم کنند اگر چنانچه فرضاً آمدند گفتند که دولت مسئولیت ندارد و خودتان تمام احتیاجات را رفع کنید، باید وسیله را اختیار آنها گذاشت یعنی اگر شما خواستید این قانون را اجرا کنید بایستی در تشکیلات کشور راجع بامور بهداشتی تجدید نظر کرد والا اگر این وضع باقی باشد و این مسئولیت سلب بشود این مردم قدرت ندارند و بنده اینجا صراحتاً عرض میکنم که اوضاع خراب خواهد شد و بهتر نیست، مضافاً باینکه این موضوع را باید در نظر بگیریم در ممالک مترقی و بسیاری از نقاط دنیا هنوز مسئولیت امور را دولت برعهده دارد و من متأسفانه از اینکه چون توفیق در انجام امور حاصل نشده حالاً میخواهند که تمام کارها را فردا اداره کنند، اگر شما میخواستید که مردم در امور اجتماعیشان شرکت داشته باشند، این قانون را باین صورت در نیآوردید یعنی مسئولیت وزارت بهداشتی محفوظ بود و قانون را بصورتی تدوین و تنظیم میکردید که مردم را در اداره امور بهداشتی مداخله بدهید یعنی شهرداری وزارت بهداشتی بودجه هر شهرستانی رانیه میکند و وسایل را فراهم میکند، شورائی باین ترتیب یا ترتیب دیگری در هر شهرستانی تشکیل پیدا کند و نظارت بر عملیات کند آن وقت از وزارت بهداشتی سلب مسئولیت نشده و مردم را در اداره امور آنجا شرکت میدهند، اینک بیانیه یکدفعه يك اساسی را که چندین سال گذاشته شده و رویش عمل کرده اند بهم بریزید و وسایل در دسترس مردم نگذارید و سلب مسئولیت بشود باین

ترتیب اوضاع خرابتر خواهد شد برای اینکه بخواهید مردم در اداره امور خودشان شرکت داشته باشند همانطوریکه گفته شد باید بتدریج مردم را وارد کار کرد، بیایید آقا بگوئید انجمن شهر یا عده دیگر بنشینند در کار اداره بهداشتی هر شهر نظارت کنند، بسیار خوب مردم عادت میکنند علاقه مند میشوند بکارهای بهداشتی و شاید اگر کمک و مساعدت مالی هم زدستشان بر آید خواهند کرد و شاید اگر این کار را انجام بدهید از بعضی غفلتهای کوچکی که ممکن است مأمورین بهداشتی بکنند جلوگیری کرده اند باین معنی که اگر دروا خوب مصرف نمیشود و اگر بودجه درست خرج نمیشود باین وسیله می شود جلوگیری کرد، در هر حال این لایحه نه تنها دردی دوا نمیکند بلکه دردها اضافه میشود و اختلال در امور زیاد تر خواهد شد آقایانیکه در شهرستانها گرفتاری دارند توجه باین من خواهند فرمود، شما اگر امروز بخواهید يك لوازم کوچک بهداشتی مثلاً اگر بخواهید آمبول فراهم کنید در شهرستانها وسیله فراهم نیست باز تمرکزی فعالدر وزارت بهداشتی هست و احتیاجات رافع میکند، فردا باین صورتی که پیش آمد معلوم نیست احتیاج کوچک مؤسسات بهداشتی را رفع کنید، باید وسیله را اختیار آنها گذاشت یعنی اگر شما خواستید این قانون را اجرا کنید بایستی در تشکیلات کشور راجع بامور بهداشتی تجدید نظر کرد والا اگر این وضع باقی باشد و این مسئولیت سلب بشود این مردم قدرت ندارند و بنده اینجا صراحتاً عرض میکنم که اوضاع خراب خواهد شد و بهتر نیست، مضافاً باینکه این موضوع را باید در نظر بگیریم در ممالک مترقی و بسیاری از نقاط دنیا هنوز مسئولیت امور را دولت برعهده دارد و من متأسفانه از اینکه چون توفیق در انجام امور حاصل نشده حالاً میخواهند که تمام کارها را فردا اداره کنند، اگر شما میخواستید که مردم در امور اجتماعیشان شرکت داشته باشند، این قانون را باین صورت در نیآوردید یعنی مسئولیت وزارت بهداشتی محفوظ بود و قانون را بصورتی تدوین و تنظیم میکردید که مردم را در اداره امور بهداشتی مداخله بدهید یعنی شهرداری وزارت بهداشتی بودجه هر شهرستانی رانیه میکند و وسایل را فراهم میکند، شورائی باین ترتیب یا ترتیب دیگری در هر شهرستانی تشکیل پیدا کند و نظارت بر عملیات کند آن وقت از وزارت بهداشتی سلب مسئولیت نشده و مردم را در اداره امور آنجا شرکت میدهند، اینک بیانیه یکدفعه يك اساسی را که چندین سال گذاشته شده و رویش عمل کرده اند بهم بریزید و وسایل در دسترس مردم نگذارید و سلب مسئولیت بشود باین

کشور ما خیلی زودرس است يك کشوری که بین هجده الی بیست میلیون جمعیت دارد فقط سه هزار و پانصد نفر طبیب در آن هست و ۳۰۰۰ طبیب هزار و سیصد یا چهارصد تایش در پایتخت است و نقاط زیادی از کشور ما اصلاً نور و نان ندارند چه برسد ببهداشت و طبیب (صحیح است) وزارت بهداشتی سالی یکی دودفعه دوتا مأمور آبله کوپی میفرستد آنجا که آبله بگویند، این امر را اگر وزارت بهداشتی بخواهد باین مردم واگذار کند عقیده بنده رویه پسندیدنی نیست (سعیدی - پس درش را ببندید) کار وزارت بهداشتی، عمل اصلیش، عمل بهداشت است، حقیقت امر این است که معالجه مرضی بعهده خود مردم باید باشد ولی بنده عقیده دارم که باید این عمل تدریجاً بشهرستانها، به مراکز بزرگ با تجارهایی که شهرداریها پول دارند، با جاهها واگذار شود ولی اگر یکدفعه این عمل فعلی شود جاهائی که پول ندارند جاهائی که طبیب ندارند برایشان اقدامی مقدور نیست و اینها دچار بدبختی می شوند که بنظر بنده ضررش بیشتر از فایده اش است، بنده عرض میکنم تا امروز جزیره قشم و خارک يك طبیب بخودش ندیده چطور شما می خواهید بگوئید مردم شش ما مسئول طبیب و بهداشت خودتان هستید، چون هنوز تعداد طبیب در ایران بتعداد کافی نرسیده بنده خیال میکنم که این لایحه زود تقدیم شده و پیشنهاد میکنم فعلاً مسکوت بماند (صحیح است - احسن)

نایب رئیس - آقای معاون وزارت بهداشتی بفرمائید ولی توجه کنید که در اصل مطلب صحبت بفرمائید فقط درباره مسکوت ماندن و یا نماندن آن صحبت بفرمائید

معاون وزارت بهداشتی (دکتر آموزگار) - بنده خواستم خدمت آقایان محترم عرض کنم يك وقت است که با کلیات این مخالفت دارند و مایل هستند که مسکوت بماند ولی یکوقت است که در نحوه عمل نظر دارند. در کلیات نظر وزارت بهداشتی این بود که در حال حاضر آن طوری که باید و شاید در موضوع بهداشت و بهداشتی مردم بخصوص در نقاط دور افتاده نمیتوان رسیدگی کامل کرد، این لایحه را بانظر مشورتی که با بعضی از آقایان نمایندگان شده بود، تقدیم شد که يك وسیله ای برای بهداشت مردم در افتاده باشد (یکی از نمایندگان - بدتر میشود) اگر نحوه عمل طوری است که مورد موافقت آقایان است در مواد ممکن است تغییراتی داده شود که آنچه مورد نظر است آنجا ملحوظ شود، بنده خواستم اینجا از طرف وزارت بهداشتی تکذیب کنم که این لایحه سلب مسئولیت وزارت بهداشتی و وزیر بهداشتی را میکند (احسن) وزیر

هستم) آقای دکتر سید امامی (دکتر سید امامی - بنده هم مخالفم)
دکتر دادفر - بنده تعجب میکنم مخصوصاً از جناب آقای دکتر راجی که خودشان یکی از اطباء بنام کشورند و خودشان قهرأ تصدیق دارند که بهترین مراکز طبی و بهداشتی مادر ایران مراکز است که بدست مردم اداره میشود مثلاً شمادر تمام شهرستانها آقایان سابقه دارید ما بیمارستانها و درمانگاهها و بهداشتی داریم و بیمارستانهای شیروخورشید سرخ هم داریم، بنده از آقایان تقاضای کنم که پیش وجدان خودشان قضاوت کنند و یک مقایسه ای بفرمایند کدام بهتر اداره میشود، مسلماً مال شیرو خورشید سرخ چرا؟ برای اینکه شیرو خورشید سرخ در محل، در شهرستانها بدست مردم اداره میشود، عرض کنم در اینجا یک اشکال بزرگی که جلب نظرتان را کرده است اینست که وزارت بهداشت میخواهد از خودش سلب مسئولیت بکند، بنده برای اولین بار است که می بینم یک وزیری، یک وزارتخانه ای برای پیشرفت امور مردم میخواهد اختیار خودش را کم کند، در این مملکت که همه داد اختیار میزنند یک نفر پیدا شده و میگوید اختیار من را بگیر بدید مردم، اما نظر این است که آقای دکتر راجی میفرمایند ما فقط ۳۰۰ نفر طبیب داریم، وزارت بهداشتی اگر این را بدهد مردم آنها طبیب از کجا بیآورند؟ توجه بفرمایند آقایان برای اینکه بودجه هر شهرستانی در وزارت بهداشت معلوم است. اگر چنانچه وزارت بهداشتی عرض سه هزار و پانصد نفر پزشک سه میلیون نفر پزشک هم داشته باشد بجزیره قشم نمیتواند بفرستد، برای اینکه در بودجه اش نیست. اگر شمادر بودجه اش منظور کردید که بجزیره قشم بفرستد میتواند بفرستد و گرنه نمیتواند بفرستد، حقوق هم که اضافه کرده اند، حالا یک لایحه مهمی که در واقع اساس یک تحول

بزرگی در وضع بهداشت مردم است وزارت بهداشتی چه میکند؟ خودش دارو میخرد خودش طبیب استخدام میکند خوب این طبیب را انجمن استخدام کند، بنابراین بنده از آقایان استدعا میکنم اگر مطلبی بنظرشان میرسد این لایحه قابل اصلاح است پیشنهاد بفرمایند و این مغایرتی با اصل کلی این لایحه منظور وزارت بهداشتی ندارد و این واگذاری کار مردم به مردم است. امروز اعلام حضرت همایون شاهنشاهی مرتب می فرمایند که کار مردم بدست مردم داده شود. اگر مملکت ما مشروطه و حکومت دموکراسی است تمام مردم باید در کارها دخالت کنند اینست که از آقایان استدعا میکنم که باین پیشنهاد سکوت رای ندهیم تا این لایحه مطرح شود و نظریات آقایان نیز مورد بحث واقع شود.

نایب رئیس - دو نفر درباره پیشنهاد سکوت صحبت کردند حالا باید رای بگیریم پیشنهاد سکوت آقای خرازی هم همینطور پیشنهاد کرده بودند ولی پیشنهاد آقای دکتر راجی مقدم بود. برای تذکر گفته شد، آقایانی که با پیشنهاد سکوت موافقت قیام فرمایند (عده کمتری برخاستند) تصویب نشد پیشنهاد کفایت مذاکرات رسیده قرائت می شود.

(شرح زیر قرائت شد)
 مقام ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد می نمایم پس از مذاکره یک نفر مخالف و یک نفر موافق مذاکرات کافی باشد.
نایب رئیس - آقای دکتر سید امامی

دکتر سید امامی - در اینکه این لایحه از لواحق بسیار مهم است شکی نیست بطور کلی ثابت شده هر کاری که بدست خود مردم داده شده خوب اداره شده،

بنده چندین بار گفته ام و خواهش کرده ام وزارت بهداشتی در این کشور مثل همه کشورهای باید وزارت بهداشت باشد، یعنی بهداشت مردم را تأمین کند و با بیمارها مبارزه کند این غلط است که وزارت بهداشتی کارش درمانی باشد و بمریضخانه رسیدگی کند دوا بدهد طبیب انتخاب کند این غلط است و در هیچ کشوری وجود ندارد کار مهم و اساسی مملکت مبارزه با بیماریها است ولی حالا قسمت عمده وقت وزارت بهداشتی صرف درمان می شود. آقایان مراجعه میکنند که فلاقت دوا بفرستید فلانجا بنده میخواهم با آقایان عرض کنم ما نمیخواهیم فقط یک تابلو نصب کنند و روی یک محلی بگذارند که رویش نوشته باشد درمانگاه یا بیمارستان، ما میخواهیم عمل باشد و بدرد مردم برسد دردها را رفع کند، امروز آقایان علم باندازه بیشترت کرده که روی پیش گیری اقدام می شود

اینکارهایی است که بفتح مردم است و بفتح وزارت بهداشتی است که بتواند اقدامات خودش را برای مبارزه صرف کند. آخر یک تحول عمومی در وزارت بهداشتی باید ایجاد شود ما از بهداشت هیچکدام راضی نیستیم، وضع بهداشت و سلامتی مردم که در درجه اول بایست در نظر گرفته شود بعقیده بنده از وزارت فرهنگ و از همه جا مهمتر است ولی از همه عقب تر است، آقایان در این مملکت آدم میکشد، حصه آدم میکشد امراضی که در قرون وسطی وجود داشت در این مملکت هنوز هست هنوز ذماتیها را در این مملکت نتوانسته اند جمع آوری کنند. بنده از آقایان تقاضا دارم باین لایحه ای که مورد تقاضای مردم است و موجب پیشرفت بهداشت مردم است رأی بدهند تا به حال وزارت بهداشتی نتوانسته کار اساسی بکند و بعداً هم نخواهد توانست وزارت بهداشتی تنها در قسمت بهداشت باید عمل کند (صحیح است) (احسن است)

نایب رئیس - آقای ارباب مخالفید؟ (ارباب - بلی) بفرمایید (پرفسور اعلام - ارباب تواز آنطرف طبیب میخواهی و از اینطرف با این مخالفت میکنی؟)

ارباب - فرمایشاتی که جناب آقای دکتر سید امامی فرمودند بجای خودش صحیح است اما تطبیق با وضع مانگرده اند اگر جناب عالی یک سفری برای گردش و جبران مسافرتها دیگر بجاسک تشریف ببرید می بینید که سیصد کیلومتر فاصله نه غذا دارند مردم نه لباس دارند نه طبیب دارند نه کسی میرود آنجا، پس فردا وقتی آمدند و امور بهداشتی را دادند بدست مردم بندر عباس، آنچه بدبختها فریاد بکنند می گویند بشورای بندر عباس مراجعه کنید از طرف دیگر ما که وضع خودمان را می دانیم پس فردا اختلاف ایجاد می شود.

نایب رئیس - در کفایت مذاکرات صحبت بفرمایید در اصل موضوع بفرمایید.

ارباب - بهر صورت چون تذکر فرمودند اجمالاً عرض میکنم مذاکرات کافی نیست برای اینکه بایستی بجزئیات مشکلات اینکشور توجه کرد. بنام نواحی و آلام و بدبختیهای مردم توجه کردوری تمام مذاکره کرد و وارد شد آنوقت گفت مذاکرات کافی است. فعلاً بنده مذاکرات را کافی نمی دانم.

نایب رئیس - رأی می گیریم پیشنهاد کفایت مذاکرات آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (عده ای برخاستند) تصویب نشد بقیه مذاکرات میماند برای جلسه آینده.

۷- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
نایب رئیس - جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده روز یکشنبه ساعت نه صبح خواهد بود. دستور هم بقیه این لایحه (مجلس ظهر ختم شد)
نایب رئیس مجلس شورای ملی
اردلان